

Moduł 8. Współpraca ze szkołami, społecznościami i krajowymi strukturami przeciwdziałania przemocy rówieśniczej

**Co-funded by
the European Union**

Ten moduł pokazuje, w jaki sposób rodzice mogą skutecznie współpracować ze szkołami, społecznościami i korzystać z krajowych ram przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, aby tworzyć bezpieczne środowisko dla swoich dzieci. Dzięki zrozumieniu polityk, budowaniu partnerstw z nauczycielami oraz uczeniu się strategii rzecznictwa, rodzice zyskają narzędzia potrzebne do ochrony swoich dzieci przed przemocą rówieśniczą i przyczynią się do tworzenia pozytywnej kultury szkolnej.

Zrozumienie znaczenia współpracy szkoły i rodziców

Stworzenie bezpiecznego środowiska wolnego od przemocy rówieśniczej wymaga silnego partnerstwa między rodzicami a szkołą. Gdy rodzice i nauczyciele współpracują, mogą skuteczniej zapobiegać incydentom przemocy oraz reagować na nie dzięki wczesnemu rozpoznawaniu sygnałów ostrzegawczych i spójnemu przekazowi dotyczącymi szacunku i integracji.

Efektywna współpraca zaczyna się od wspólnej wizji, w której obie strony widzą siebie jako sojuszników, a nie przeciwników. Taki rodzaj partnerstwa opiera się na wzajemnym zaufaniu, otwartej komunikacji i szacunku dla roli każdej ze stron w procesie rozwoju dziecka.

Wczesne wykrywanie	Spójny przekaz	Wspólna odpowiedzialność
Kiedy rodzice i szkoły utrzymują otwartą komunikację, sygnały ostrzegawcze przemocy rówieśniczej mogą być zauważone wcześniej, co pozwala na szybką interwencję zanim sytuacja się rozwinie.	Dzieci odnoszą korzyści, gdy otrzymują te same komunikaty dotyczące szacunku, integracji i właściwego zachowania zarówno w domu, jak i w szkole, co wzmacnia pozytywne normy społeczne.	Kiedy rodzice i szkoły współpracują, tworzą system wspólnej odpowiedzialności za utrzymanie pozytywnego środowiska edukacyjnego, w którym każde dziecko może się rozwijać.

Budowanie takiej relacji wymaga aktywnego zaangażowania rodziców - poprzez uczestnictwo w wydarzeniach szkolnych, nawiązywanie wczesnych relacji z nauczycielami i dyрекcją oraz utrzymywanie regularnej komunikacji na temat doświadczeń i postępów swojego dziecka.

Podejście Unii Europejskiej do zwalczania przemocy rówieśniczej

Choć Unia Europejska nie posiada jednolitego, wiążącego prawa odnoszącego się wyłącznie do przemocy rówieśniczej, aktywnie promuje ochronę dzieci oraz działania antyprzemocowe poprzez różne ramy prawne, rekomendacje i pośrednie mechanizmy prawne. Polityki te wzmacniają rodziców, dając im narzędzia do wspierania i obrony praw dzieci - zarówno w szkołach, jak i w środowisku online.

Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka (UNCRC)

Konwencja, ratyfikowana przez niemal wszystkie kraje świata, stanowi fundament ochrony praw dziecka, w tym działań zapobiegających przemocy rówieśniczej. Kilka artykułów jest szczególnie istotnych w tym kontekście::

- Artykuł 16 chroni dzieci przed naruszaniem ich prywatności - cyberprzemoc jest traktowana jako złamanie tych praw.
- Artykuł 19 zobowiązuje rządy, szkoły i rodziny do tworzenia bezpiecznego środowiska wolnego od przemocy i zastraszania.
- Artykuł 37 chroni dzieci przed okrutnym lub poniżającym traktowaniem, co obejmuje także ciężkie formy przemocy rówieśniczej.

Rekomendacja Rady Europy CM/Rec(2018)7

Rekomendacja ta koncentruje się na ochronie praw dzieci w środowisku cyfrowym, w szczególności w zakresie cyberprzemocy. Zawiera kilka kluczowych zasad:

- Państwa członkowskie muszą chronić dzieci przed nękaniami i przemocą w internecie.
- Dzieci powinny być edukowane w zakresie bezpieczeństwa w sieci i kompetencji cyfrowych.
- Dzieci powinny być włączane w proces tworzenia polityk dotyczących walki z cyberprzemocą.
- Muszą istnieć dostępne mechanizmy zgłaszania, aby dzieci mogły uzyskać pomoc w przypadku zagrożeń online.
- Platformy technologiczne powinny współpracować w celu poprawy bezpieczeństwa w sieci.
- Dane osobowe dzieci oraz ich wizerunki muszą być szczególnie chronione.

Parents can learn more about these frameworks at [UNCRC full text](#) and [Council of Europe recommendations](#).

Inicjatywy Komisji Europejskiej przeciwko przemocy rówieśniczej

Komisja Europejska wdrożyła kilka strategicznych inicjatyw mających na celu zwalczanie przemocy rówieśniczej w szkołach i środowisku online. Tworzą one ramy, które ukierunkowują polityki krajowe państw członkowskich.

Strategia UE na rzecz praw dziecka

Strategia na lata 2021 - 2024 włącza działania przeciwko przemocy rówieśniczej w szersze ramy promowania praw dziecka. Szkoły są zachęcane do przyjmowania środków zapobiegawczych, takich jak wzmacnianie postaw opartych na szacunku i otwartości, a także do tworzenia mechanizmów raportowania, które umożliwiają dzieciom bezpieczne zgłaszanie przypadków przemocy.

Lepszy Internet dla Dzieci (Better Internet for Kids – BIK)

Ta inicjatywa koncentruje się na przeciwdziałaniu cyberprzemocy poprzez promowanie edukacji cyfrowej i bezpieczeństwa w sieci. Zapewnia zasoby dla dzieci, rodziców i nauczycieli oraz współpracuje z platformami technologicznymi w celu wdrażania polityk moderowania treści i szybkiego reagowania na szkodliwe zachowania.

Ramy edukacji i szkoleń 2020

Ramy ET2020 promują wysoką jakość edukacji i zachęcają państwa członkowskie do przyjmowania podejścia całościowego w szkołach (Whole School Approach) w walce z przemocą rówieśniczą. Obejmuje to włączanie polityk antyprzemocowych do systemu zarządzania szkołą, szkolenie nauczycieli oraz wspieranie udziału uczniów w tworzeniu bezpiecznej i przyjaznej kultury szkolnej.

Te europejskie ramy stanowią fundament dla bardziej szczegółowych polityk krajowych, które chronią dzieci przed przemocą rówieśniczą. Rodzice powinni współpracować ze szkołą swojego dziecka, aby zrozumieć, w jaki sposób te ogólne zasady są wdrażane lokalnie, oraz wspierać kompleksowe szkolenia dla nauczycieli i inicjatywy uczniowskie budujące kulturę szacunku w środowisku szkolnym.

Włoskie ramy prawne dotyczące przeciwdziałania przemocy rówieśniczej

Włochy ustanowiły kompleksowe ramy prawne mające na celu zapobieganie przemocy rówieśniczej i jej zwalczanie ze szczególnym uwzględnieniem cyberprzemocy. Przepisy te wyznaczają jasne zasady dla szkół, rodziców i platform cyfrowych dotyczące ich odpowiedzialności za tworzenie bezpiecznego środowiska dla dzieci.

Dyrektywa MIUR nr 1455/06

Koncentruje się na budowaniu włączającej kultury szkolnej opartej na szacunku, solidarności i spokojnym środowisku wolnym od przemocy. Szkoły są zachęcane do angażowania rodziców w tworzenie edukacyjnego sojuszu na rzecz mediacji konfliktów i promowania wzajemnego szacunku.

Ustawa 70/2024 – Zaostrzone środki

Wprowadza surowsze rozwiązania w walce zarówno z tradycyjną przemocą rówieśniczą, jak i cyberprzemocą, podkreślając odpowiedzialność szkół oraz resocjalizację sprawców poprzez obowiązkowe programy psychoedukacyjne dla sprawców i ofiar.

1

2

Ustawa 71/2017 – Przepisy przeciwko cyberprzemocy

Dotyczy przemocy rówieśniczej za pośrednictwem technologii cyfrowych, w tym mediów społecznościowych, komunikatorów i platform internetowych. Zapewnia ofiarom prawo do prywatności i ochrony, jednocześnie zobowiązując platformy cyfrowe do usuwania szkodliwych treści w ciągu 24 godzin od zgłoszenia.

3

4

Dekret Prezydencki nr 81/2023

Wprowadza fizyczne i psychologiczne środki ochrony w szkołach w celu stworzenia środowiska wolnego od wszelkich form przemocy, w tym przemocy rówieśniczej.

Sankcje i konsekwencje

Prawo włoskie przewiduje jasne konsekwencje za zachowania związane z przemocą rówieśniczą:

- Dla sprawców: szkolne kary dyscyplinarne (zawieszenie/eksmisja), odpowiedzialność karna w poważniejszych przypadkach oraz obowiązkowe programy psychoedukacyjne.
- Dla szkół: potencjalne grzywny lub sankcje administracyjne za niewdrażanie polityki antyprzemocowej.
- Dla platform internetowych: kary finansowe za brak zgodności z wymogami dotyczącymi usuwania treści.

Rodzice mogą dowiedzieć się więcej o włoskiej polityce antyprzemocowej na stronie Ministerstwa Edukacji oraz w Dzienniku Urzędowym.

Polska polityka przeciwdziałania przemocy rówieśniczej

Szkoły w Polsce są zobowiązane przez prawo do opracowania własnych polityk przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, które są zgodne z krajowymi wytycznymi. Lokalne polityki są regulowane przez kilka kluczowych aktów prawnych, które ustanawiają jasne obowiązki dla instytucji edukacyjnych.

Kluczowe ramy prawne

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zapewnienia bezpieczeństwa w szkołach z dnia 31 grudnia 2002 r.2002 r.)
- Kodeks pracy z dnia 26 czerwca 1974 r. (Dz.U. 1974 nr 24 poz. 141), art. 943 (dotyczący przeciwdziałania przemocy w miejscu pracy, w tym wobec pracowników szkoły)

Obowiązki szkół

Polskie szkoły mają szerokie zobowiązania prawne, aby zapewnić bezpieczne środowisko dla uczniów:

	
Prewencja Wdrażanie kompleksowych programów profilaktycznych, które edukują uczniów, nauczycieli i rodziców w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i reagowania na przemoc rówieśniczą.	Zgłaszanie Tworzenie jasnych i dostępnych kanałów, umożliwiających uczniom, rodzicom i pracownikom zgłaszanie przypadków przemocy rówieśniczej bez obawy przed odwetem.
	
Badanie spraw Niezwłoczne badanie zgłoszonych incydentów poprzez zbieranie dowodów, przeprowadzanie rozmów ze stronami oraz ocenę stopnia powagi sytuacji.	Wsparcie Zapewnienie pomocy psychologicznej i pedagogicznej uczniom dotkniętym przemocą rówieśniczą poprzez psychologów szkolnych, pedagogów czy zewnętrznych specjalistów.

Dodatkowo szkoły muszą stosować odpowiednie środki dyscyplinarne wobec sprawców, współpracować z organami zewnętrznymi w poważniejszych przypadkach oraz prowadzić dokładną dokumentację wszystkich incydentów przemocy w celu zapewnienia rozliczalności..

Obowiązki prawne w polskich szkołach

W Polsce nauczyciele mają określone obowiązki prawne dotyczące incydentów przemocy rówieśniczej, podczas gdy rodzice i uczniowie mają różne oczekiwania co do swojej roli w utrzymaniu bezpiecznego środowiska szkolnego.

Obowiązki nauczycieli

Nauczyciele w Polsce mają zarówno zawodowe, jak i prawne obowiązki w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej:

Obowiązek działania: nauczyciele muszą interweniować, gdy są świadkami przemocy rówieśniczej lub zostaną o niej poinformowani, jako część szerszego obowiązku opieki.

Obowiązek zgłaszania: jeśli incydent przemocy rówieśniczej obejmuje działania, które mogą stanowić przestępstwo, nauczyciele mają prawny obowiązek zgłosić to dyrekcji szkoły, a potencjalnie także organom ścigania.

Obowiązki wynikające z Kodeksu karnego: art. 240 zobowiązuje nauczycieli do zgłaszania wiedzy o przestępstwach, takich jak poważne nadużycia czy przemoc, z konsekwencjami prawnymi w razie zaniechania.

Dokumentacja: nauczyciele muszą dokumentować incydenty, których są świadkami lub o których się dowiedzieli, co przyczynia się do prowadzenia szkolnych rejestrów przypadków przemocy rówieśniczej.

Konsekwencje dla nauczycieli

Nauczyciele, którzy nie zgłoszą incydentów przemocy rówieśniczej, mogą ponieść:

- sankcje dyscyplinarne ze strony szkoły, w tym upomnienia lub zwolnienie,
- konsekwencje prawne wynikające z Kodeksu karnego za zaniechanie obowiązku zgłaszania.

Obowiązki rodziców

Choć rodzice w Polsce nie mają prawnego obowiązku bezpośredniego zgłaszania przypadków przemocy rówieśniczej organom, zachęca się ich do:

- zgłaszania obaw władzom szkolnym (nauczycielom, dyrekcji),
- współpracy ze szkołą w rozwiązywaniu sytuacji przemocy,
- wspierania inicjatyw antyprzemocowych,
- zapobiegania dalszym incydentom,
- wspierania swoich dzieci, jeśli są ofiarami przemocy rówieśniczej.

Obowiązki uczniów

Uczniowie są zachęcani (choć nie mają prawnego obowiązku), by zgłaszać przypadki przemocy rówieśniczej, których są świadkami lub których doświadczają. Ustawa o systemie oświaty podkreśla, że uczniowie powinni uczestniczyć w tworzeniu bezpiecznego i pełnego szacunku środowiska szkolnego.

Zgłaszając przemoc, uczniowie pomagają zapobiegać dalszym szkodom i wspierają pozytywną kulturę szkolną, mimo że nie mają bezpośredniego obowiązku prawnego, by to robić.

System przeciwdziałania znęcaniu się w Macedonii Północnej

Macedonia Północna ustanowiła ramy prawne mające na celu zwalczanie przemocy rówieśniczej w szkołach poprzez Ustawę o edukacji podstawowej oraz towarzyszące jej wytyczne Ministerstwa Edukacji. Przepisy te kładą nacisk na środki zapobiegawcze, natychmiastowe reagowanie na incydenty przemocy oraz długoterminowe reformy edukacyjne.

Szkoły w Macedonii Północnej muszą opracować własne polityki antyprzemocowe zgodne z krajowymi ramami prawnymi, przy jednoczesnym uwzględnieniu unikalnych potrzeb każdej placówki oświatowej. Takie polityki szkolne mogą różnić się od siebie na poziomie krajowym i lokalnym, zwłaszcza pod względem dostosowania, wdrażania i dostępności zasobów.

Prewencja

Szkoły muszą wdrażać programy profilaktyczne, w tym warsztaty, kampanie uświadamiające oraz włączać do programu nauczania treści dotyczące szacunku i empatii.

Jasny kodeks postępowania powinien określać akceptowalne zachowania i konsekwencje za przemoc rówieśniczą.

Społeczność

Szkoły muszą angażować rodziców w warsztaty i inicjatywy antyprzemocowe, a także rozwijać partnerstwa z lokalnymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, aby wzmocnić zasoby i skuteczność działań..

Monitorowanie i odpowiedzialność

Ministerstwo Edukacji monitoruje przestrzeganie polityk antyprzemocowych w szkołach poprzez:

- okresowe kontrole i raporty z postępów,
- wymóg dokumentowania incydentów przemocy,
- regularne aktualizacje dotyczące działań prewencyjnych.

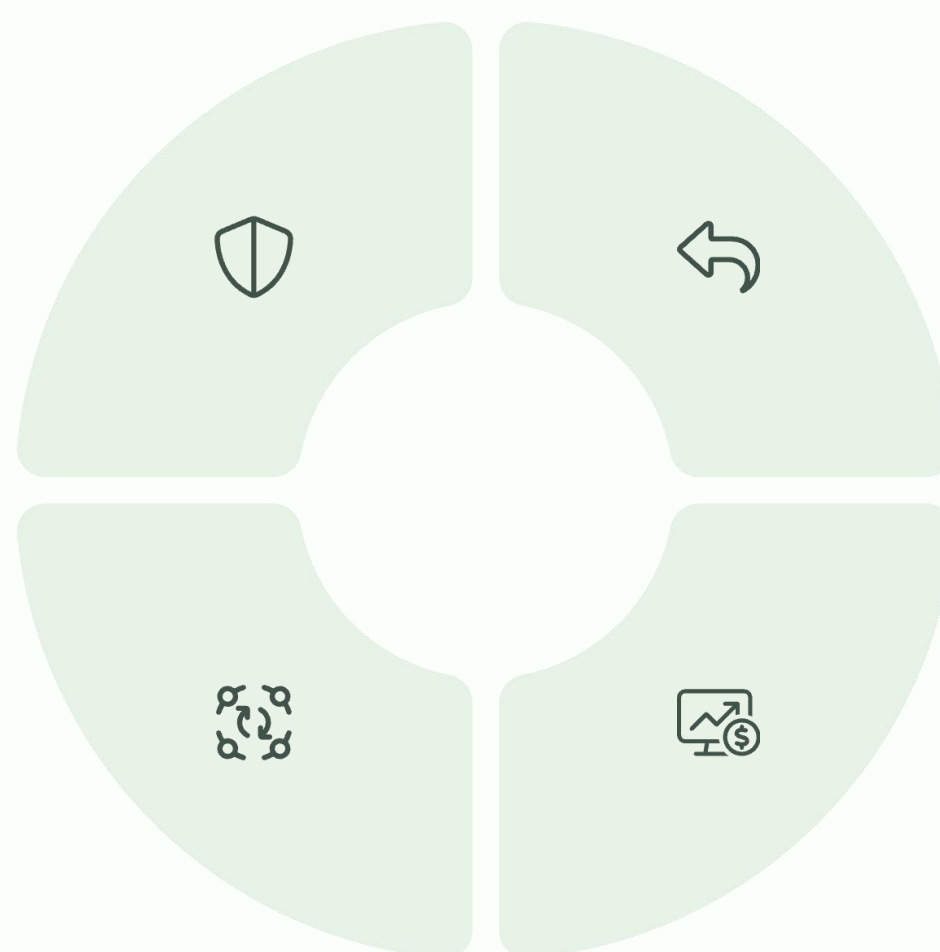
W przypadku cyberprzemocy szkoły muszą edukować uczniów w zakresie bezpiecznych zachowań online oraz współpracować z lokalnymi liniami wsparcia, takimi jak Alo Bushavko.

Reagowanie

W przypadku wystąpienia przemocy szkoły muszą ustanowić dostępne systemy zgłaszania incydentów, przeprowadzać szybkie dochodzenia oraz wdrażać środki ochrony ofiar, które stawiają na pierwszym miejscu bezpieczeństwo i wsparcie emocjonalne.

Szkolenia

Ministerstwo Edukacji nakazuje prowadzenie szkoleń dla nauczycieli i pracowników, aby rozpoznawali oznaki przemocy, skutecznie mediowali w konfliktach oraz rozumieli procedury prawne dotyczące prowadzenia takich spraw..

Odpowiedzialność prawna w Macedonii Północnej

W Macedonii Północnej Ustawa o edukacji podstawowej ustanawia jasne obowiązki prawne dla szkół i nauczycieli w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, podczas gdy od rodziców i uczniów oczekuje się innego rodzaju zaangażowania w utrzymanie bezpiecznego środowiska.

Obowiązki nauczycieli

Nauczyciele mają prawny obowiązek zgłaszania przypadków przemocy rówieśniczej na podstawie Ustawy o edukacji podstawowej, która:

- zakazuje dyskryminacji w procesie edukacyjnym na wszystkich podstawach,
- nakłada na szkoły obowiązek podejmowania działań w celu zapobiegania i reagowania na wszelkie formy przemocy i dyskryminacji,
- wymaga stworzenia aktu wykonawczego regulującego procedury zgłaszania przemocy i ochrony uczniów,
- przewiduje kary finansowe dla dyrektorów szkół, którzy nie zgłaszają przypadków przemocy, nadużyć lub prześladowań właściwym organom.

Obowiązki rodziców i uczniów

W przeciwieństwie do nauczycieli, rodzice i uczniowie w Macedonii Północnej nie mają szczegółowych obowiązków prawnych dotyczących zgłaszania przypadków przemocy rówieśniczej, ale istnieją wobec nich określone oczekiwania:

Rodzice: Choć nie są prawnie zobowiązani do zgłaszania przemocy, zachęca się ich do kontaktu ze szkołą, jeśli podejrzewają, że ich dziecko doświadcza przemocy lub w niej uczestniczy. Ustawa o edukacji podstawowej promuje udział rodziców w rozwiązywaniu problemów związanych z przemocą rówieśniczą.

Uczniowie: Nie są prawnie zobowiązani do zgłaszania przypadków przemocy, ale zachęca się ich do zabierania głosu i szukania pomocy u nauczycieli, pedagogów szkolnych lub innych odpowiedzialnych dorosłych w szkole.

Szkoły zazwyczaj tworzą środowisko, w którym zgłaszanie jest wspierane, lecz wynika to bardziej z praktyki edukacyjnej niż z obowiązku prawnego rodziców i uczniów. Główną odpowiedzialność prawną ponoszą instytucje edukacyjne i ich pracownicy.

Turecka polityka antyprzemocowa

Turcja ustanowiła kompleksowe ramy prawne, aby zapobiegać przemocy rówieśniczej i reagować na nią w środowisku edukacyjnym, z jasnymi wytycznymi dla szkół, nauczycieli, rodziców i uczniów.

Kluczowe ramy prawne

- Okólnik 2024/56: Bezpieczeństwo w środowiskach edukacyjnych
- Nowelizacje rozporządzenia dotyczącego instytucji edukacji średniej
- Artykuł 8 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka
- Konwencja ONZ o Prawach Dziecka
- Ustawa nr 5237 (Turecki kodeks karny)
- Ustawa nr 5651 (dotycząca cyberprzemocy)

Obowiązki szkół

Zgodnie z okólnikiem 2024/56, szkoły w Turcji mają szczególne zobowiązania:

Środki bezpieczeństwa

Administracja szkolna musi podejmować niezbędne działania zapewniające bezpieczeństwo wewnątrz i na zewnątrz szkoły, współpracując z odpowiednimi instytucjami i organizacjami.

Usługi wsparcia

Szkoły muszą zapewnić odpowiednie warunki i personel dla doradztwa wychowawczego i psychologicznego, aby zapobiegać przemocy.

Ocena ryzyka

Dyrektorzy szkół muszą identyfikować czynniki ryzyka, które mogą powodować przemoc w środowisku edukacyjnym, i podejmować niezbędne działania zapobiegawcze.

Bezpieczeństwo cyfrowe

Szkoły muszą rozwijać działania w zakresie umiejętności bezpiecznego korzystania z przestrzeni cyfrowych i kompetencji wirtualnych dzieci.

Dodatkowo szkoły mają obowiązek podejmowania działań prewencyjnych, aby odstraszać od przemocy rówieśniczej i karać pracowników, którzy umożliwiają takie zachowania, zgodnie z przepisami dyscyplinarnymi. Administratorzy szkół są zobowiązani do podnoszenia świadomości w zakresie zapobiegania wykorzystywaniu dzieci i zaniedbania oraz do podejmowania niezbędnych środków ochronnych.

Rodzice i uczniowie mogą dowiedzieć się więcej o tureckiej polityce antyprzemocowej w oficjalnych źródłach, takich jak Dziennik Ustaw i Polityka Edukacyjna Tureckiego Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Obowiązki prawne w szkołach tureckich

W Turcji nauczyciele mają określone prawne obowiązki dotyczące incydentów związanych z przemocą rówieśniczą, natomiast rodzice i uczniowie mają różne oczekiwania i procedury dotyczące reagowania na takie sytuacje.

Obowiązki nauczycieli

Nauczyciele w Turcji są prawnie zobowiązani do zgłaszania przypadków przemocy rówieśniczej, jeśli są ich świadkami lub się o nich dowiedzą. Obowiązek ten ma charakter zarówno zawodowy, jak i moralny, a nauczyciele mają prawne uprawnienia do interweniowania w takich sytuacjach.

Procedury dla rodziców i uczniów

Chociaż rodzice i uczniowie w Turcji nie są prawnie zobowiązani do zgłaszania przemocy rówieśniczej, istnieje jasna procedura, którą mogą stosować w przypadku jej wystąpienia:

Kontakt z administracją szkoły

Najpierw rodzice powinni skontaktować się z administracją szkoły, aby zgłosić problem i poprosić o podjęcie niezbędnych działań.

1

2

Oficjalna petycja i zgłoszenie do CİMER

Rodzice powinni złożyć formalną petycję do administracji szkoły (uzyskując numer rejestracji dokumentu) oraz jednocześnie złożyć skargę za pośrednictwem CİMER (Prezydenckie Centrum Komunikacji).

Ostrzeżenie notarialne

3

4

Skarga administracyjna

Rodzice powinni złożyć skargę administracyjną w instytucji edukacyjnej oraz w dyrekcji edukacji narodowej dotyczącą odpowiednich pracowników.

Działania prawne

5

Jeśli mimo powyższych kroków nie zostaną podjęte żadne działania, rodzice powinni skontaktować się z organami ścigania i prokuraturą w celu wszczęcia postępowania

Ta stopniowa procedura zapewnia rodzicom wiele możliwości reagowania na sytuacje przemocy rówieśniczej w przypadku, gdy szkoła nie podejmuje odpowiednich działań. Choć nie ma prawnego obowiązku zgłaszania przemocy przez rodziców, są oni zachęcani do stosowania tych kroków w celu stworzenia bezpiecznego środowiska szkolnego dla wszystkich uczniów.

Rumuńska polityka antyprzemocowa

Rumunia ustanowiła kompleksowe ramy antymobbingowe, które zobowiązują szkoły do opracowywania i wdrażania określonych strategii zapobiegania i przeciwdziałania przemocy rówieśniczej. Polityki te kładą nacisk na prewencję, wczesną interwencję oraz tworzenie pozytywnego klimatu szkolnego.

Obowiązki szkół

Na początku każdego roku szkolnego szkoły w Rumunii muszą:

- Opracować strategie i plany zapewniające klimat społeczny sprzyjający wysokiej jakości edukacji
- Stosować politykę zapobiegania i przeciwdziałania przemocy rówieśniczej
- Wdrażać procesy partycypacyjne z udziałem uczniów, rodziców, nauczycieli i personelu pomocniczego
- Przeprowadzać coroczne ewaluacje klimatu edukacyjnego poprzez debaty, grupy fokusowe i propozycje zajęć pozalekcyjnych

Grupy ds. przeciwdziałania przemocy rówieśniczej

Każda szkoła w Rumunii musi stworzyć grupę ds. antymobbingu, która obejmuje:

- Dyrektora szkoły
- Pedagoga szkolnego
- Trzech nauczycieli przeszkolonych w zakresie zapobiegania przemocy
- Dwóch lub więcej przedstawicieli uczniów
- Przedstawiciela rodziców
- Przedstawicieli władz lokalnych

Grupa ta odpowiada za zapobieganie, identyfikowanie i rozwiązywanie przypadków przemocy rówieśniczej występującej wśród uczniów - fizycznej, werbalnej, relacyjnej i/lub cyberprzemocy. Nauczyciele muszą rozróżniać sytuacje przypadkowe, drobne akty nękania czy przemocy od powtarzających się i celowych aktów agresji.

Działania profilaktyczne

Szkoły w Rumunii muszą wdrażać różne działania zapobiegawcze:

Plany szkolne

wdrażanie programów, projektów i kampanii mających na celu zapobieganie przemocy, zwiększanie spójności grupy i podnoszenie świadomości konsekwencji przemocy rówieśniczej.consequences.

Współpraca

realizacja działań informacyjnych i uświadamiających we współpracy z innymi instytucjami lub specjalistami ds. zapobiegania przemocy rówieśniczej.

Pozytywny klimat

promowanie środowiska edukacyjnego, które wspiera postawy pozytywne, bez przemocy, empatię oraz wzajemnie korzystne relacje między uczniami i dorosłymi.

Odpowiedzialność prawna w szkołach rumuńskich

W Rumunii nauczyciele i pracownicy szkół mają określone obowiązki prawne dotyczące incydentów związanych z przemocą rówieśniczą, podczas gdy rodzice i uczniowie mają inne oczekiwania co do swojej roli w utrzymaniu bezpiecznego środowiska szkolnego.

Obowiązki nauczycieli

Nauczyciele w Rumunii mają jasne obowiązki prawne, gdy zostanie zidentyfikowana sytuacja przemocy rówieśniczej:

- Nauczyciel lub pedagog szkolny, który zidentyfikuje przypadek przemocy rówieśniczej, jest odpowiedzialny za podjęcie interwencji w celu rehabilitacji ofiary
- Nauczyciele muszą zgłaszać sytuacje przemocy wobec uczniów zgodnie z prawem
- Zgłoszenia muszą być kierowane do dyrekcji szkoły oraz okręgowej dyrekcji generalnej pomocy społecznej i ochrony dziecka
- W przypadku konieczności natychmiastowego wsparcia, nauczyciele muszą zgłaszać się do lokalnej publicznej służby pomocy społecznej

Obowiązki uczniów

Uczniowie w Rumunii mają określone obowiązki zgłaszania przypadków przemocy:

- Uczniowie muszą niezwłocznie i ustnie poinformować dyrektora szkoły o przypadkach przemocy rówieśniczej
- W przypadku podejrzenia popełnienia czynu karalnego i braku zawiadomienia służb ratunkowych, uczniowie powinni poinformować władze szkolne

Procedury administracji szkolnej

Kiedy zgłoszona zostaje przemoc rówieśnicza, dyrektorzy szkół rumuńskich muszą:

1. Niezwłocznie i ustnie powiadomić Policję, jeśli istnieje podejrzenie czynu karalnego
2. Natychmiast poinformować rodziców/prawnych opiekunów zaangażowanych uczniów i wezwać ich do szkoły
3. Niezwłocznie poinformować Kuratorium Oświaty o poważnych przypadkach przemocy
4. Poprosić o wsparcie Centra Zasobów Edukacyjnych, jeśli szkoła nie ma pedagoga

Reakcja natychmiastowa

Pracownicy szkoły wyznaczeni przez dyrektora muszą:

- Oddzielić ofiary od sprawców przemocy
- Skierować uczniów do bezpiecznych miejsc w celu zmniejszenia stresu
- Poinformować rodziców o stanie uczniów po ich przybyciu
- Połączyć rodziców z dziećmi (zarówno ofiarami, jak i sprawcami)

Studium przypadku: Efektywna komunikacja rodzic–szkoła

Poniższe studium przypadku pokazuje, jak proaktywna komunikacja między rodzicami a szkołą może stworzyć wspierające środowisko dla dzieci zmagających się z wyzwaniami społecznymi.

Nawiązanie wczesnej komunikacji

Lisa, mama 16-letniego Ethana, który rozpoczął naukę w nowej szkole, podjęła wysiłek, aby od początku roku szkolnego nawiązać dobrą komunikację z personelem szkoły.

Uczestniczyła w dniu otwartym, przedstawiła się wychowawcy (panu Andrewsowi) i pedagogowi szkolnemu (pani Patel) oraz wyraziła zainteresowanie życiem szkolnym Ethana.

Zarejestrowała się również w szkolnym portalu rodzica, aby otrzymywać raporty z postępów, notatki nauczycieli i informacje o wydarzeniach.

Wspólne rozwiązywanie problemów

Lisa rozmawiała z Ethanem w domu i dowiedziała się, że czuł się niepewnie w podejściu do nowych kolegów. Wspólnie wymyślali sposoby rozpoczęcia rozmowy i ćwiczyli interakcje społeczne. Tydzień później pan Andrews poinformował, że Ethan zaczął siadać z grupą podczas lunchu i był bardziej zaangażowany w dyskusjach na lekcjach.

Lisa wyraziła wdzięczność i uczestniczyła w zebraniu rodziców, gdzie podziękowała panu Andrewsowi i omówiła mocne strony oraz wyzwania Ethana. Stała komunikacja stworzyła sieć wsparcia, która pomogła Ethanowi w adaptacji do nowego środowiska szkolnego.

To studium przypadku pokazuje, że wczesna i proaktywna komunikacja między rodzicami a szkołą pozwala na identyfikację i rozwiązanie problemów, zanim się nasilą, tworząc wspierające środowisko, w którym uczniowie mogą się rozwijać społecznie i akademicko.

Reagowanie na wczesne sygnały ostrzegawcze

Kiedy Lisa zauważyła, że Ethan stał się cichszy podczas kolacji i niechętnie opowiadał o swoim dniu, wysłała e-mail do pana Andrews:

„Zauważyłam, że Ethan jest cichszy niż zwykle i chciałabym sprawdzić, czy Pan zauważył coś w szkole. Byłabym wdzięczna za wskazówki, jak mogę mu pomóc.”

Pan Andrews odpowiedział w ciągu dnia, zauważając, że choć Ethan dobrze radzi sobie w nauce, podczas przerw zwykle siedzi sam. Zaproponował rozmowę z innymi nauczycielami i zachęcenie uczniów do włączenia Ethana do grupy, sugerując, aby sprawdzili sytuację ponownie za tydzień.

Obrona praw swojego dziecka w systemie szkolnym

Rzecznictwo na rzecz swojego dziecka w systemie szkolnym jest jedną z najważniejszych ról, jakie może podjąć rodzic. Badania pokazują, że szkoły z aktywnym udziałem rodziców odnoszą większe sukcesy w ograniczaniu przemocy rówieśniczej i tworzeniu środowisk sprzyjających włączeniu społecznemu. Jako rzecznik chronisz prawa swojego dziecka, współpracujesz z nauczycielami w poszukiwaniu rozwiązań oraz wzmacniasz swoje dziecko, aby z czasem samo potrafiło wyrażać swoje potrzeby.

Znaczenie rzecznictwa rodzicielskiego

Kiedy rodzice skutecznie działają jako rzecznicy, tworzą pozytywne zmiany nie tylko dla swoich dzieci, ale często dla całej społeczności szkolnej. Rzecznictwo polega na mówieniu o potrzebach dziecka i współpracy ze szkołą, aby zapewnić mu dostęp do bezpiecznego, wspierającego i inkluzyjnego środowiska edukacyjnego.

Przygotuj dokumentację

Prowadź szczegółowe zapisy incydentów związanych z przemocą rówieśniczą, w tym daty, opisy oraz wszelkie dowody (zrzuty ekranu, zdjęcia, relacje świadków). Dokumentacja ta dostarcza konkretnych informacji podczas rozmów z pracownikami szkoły.

Złóż formalny wniosek o spotkanie

Jeśli twoje dziecko doświadcza przemocy, poproś o spotkanie z odpowiednimi pracownikami szkoły. Jasno przedstaw swoje obawy i oczekiwane rezultaty, a także zaprezentuj swoją dokumentację jako konkretne przykłady.

Oprócz indywidualnego rzecznictwa rozważ udział w szerszych inicjatywach szkolnych, takich jak praca w komitetach, wspieranie warsztatów antyprzemocowych czy rzecznictwo na rzecz programów uczących empatii i rozwiązywania konfliktów.

Poznaj przepisy szkolne

Zapoznaj się z polityką szkoły w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, procedurami zgłaszania incydentów oraz Kodeksem Ucznia. Znajomość tych zasad pomoże ci skutecznie poruszać się w systemie i egzekwować od szkoły przestrzeganie jej własnych standardów.

Konsekwentnie monitoruj sprawę

Regularnie umawiaj się na spotkania kontrolne z nauczycielami i pedagogami szkolnymi, aby omawiać postępy swojego dziecka i upewnić się, że uzgodnione działania są faktycznie wdrażane.

Studium przypadku: Skuteczne rzecznictwo rodzicielskie

Poniższe studium przypadku pokazuje, jak rodzic skutecznie działał na rzecz swojego dziecka, które doświadczało cyberprzemocy, współpracując ze szkołą w celu stworzenia kompleksowego rozwiązania..

Sytuacja

Maria zauważyła zmiany w zachowaniu swojej 16-letniej córki Sofii. Dotąd otwarta i entuzjastycznie nastawiona do szkoły, Sofia zaczęła opuszczać posiłki, unikać telefonu i izolować się w swoim pokoju. Po delikatnych pytaniach wyznała, że koledzy z klasy stosują wobec niej cyberprzemoc - udostępniali przerobione zdjęcia z obraźliwymi podpisami w mediach społecznościowych i rozpuszczali plotki na czatach grupowych. Sofia bała się chodzić do szkoły i błagała matkę, by nikomu o tym nie mówiła, obawiając się pogorszenia sytuacji.

Zbieranie dowodów

Maria uspokoiła Sofię, zapewniając, że zajmą się tym razem, i poprosiła o pokazanie obraźliwych postów i wiadomości. Wykonała zrzuty ekranu z mediów społecznościowych, zapisała rozmowy z czatów grupowych oraz sporządziła listę zaangażowanych uczniów, notując daty i godziny rozpoczęcia nękania.

Spotkanie

Podczas spotkania Maria zachowała spokój i rzeczowość - przedstawiła dowody oraz wyjaśniła, jak cyberprzemoc wpłynęła na Sofię emocjonalnie i w nauce. Podkreśliła jej wcześniejszą pewność siebie i poprosiła o opracowanie planu, który zapewni zakończenie nękania i wsparcie dla córki.

1

2

Kontakt ze szkołą

Maria wysłała e-mail do dyrektora i pedagoga szkolnego z prośbą o spotkanie, krótko opisując sytuację i podkreślając kwestie bezpieczeństwa oraz dobrostanu emocjonalnego Sofii, nie podając jednak szczegółów, które lepiej było omówić osobiście.

3

4

Plan działania

Wspólnie z przedstawicielami szkoły Maria pomogła opracować kompleksowy plan obejmujący: natychmiastową interwencję wobec sprawców, zapewnienie Sofii wsparcia psychologicznego, bieżące monitorowanie sytuacji oraz działania edukacyjne skierowane do całej społeczności uczniowskiej..

Kompleksowe rozwiązanie

Plan działania obejmował kilka elementów:

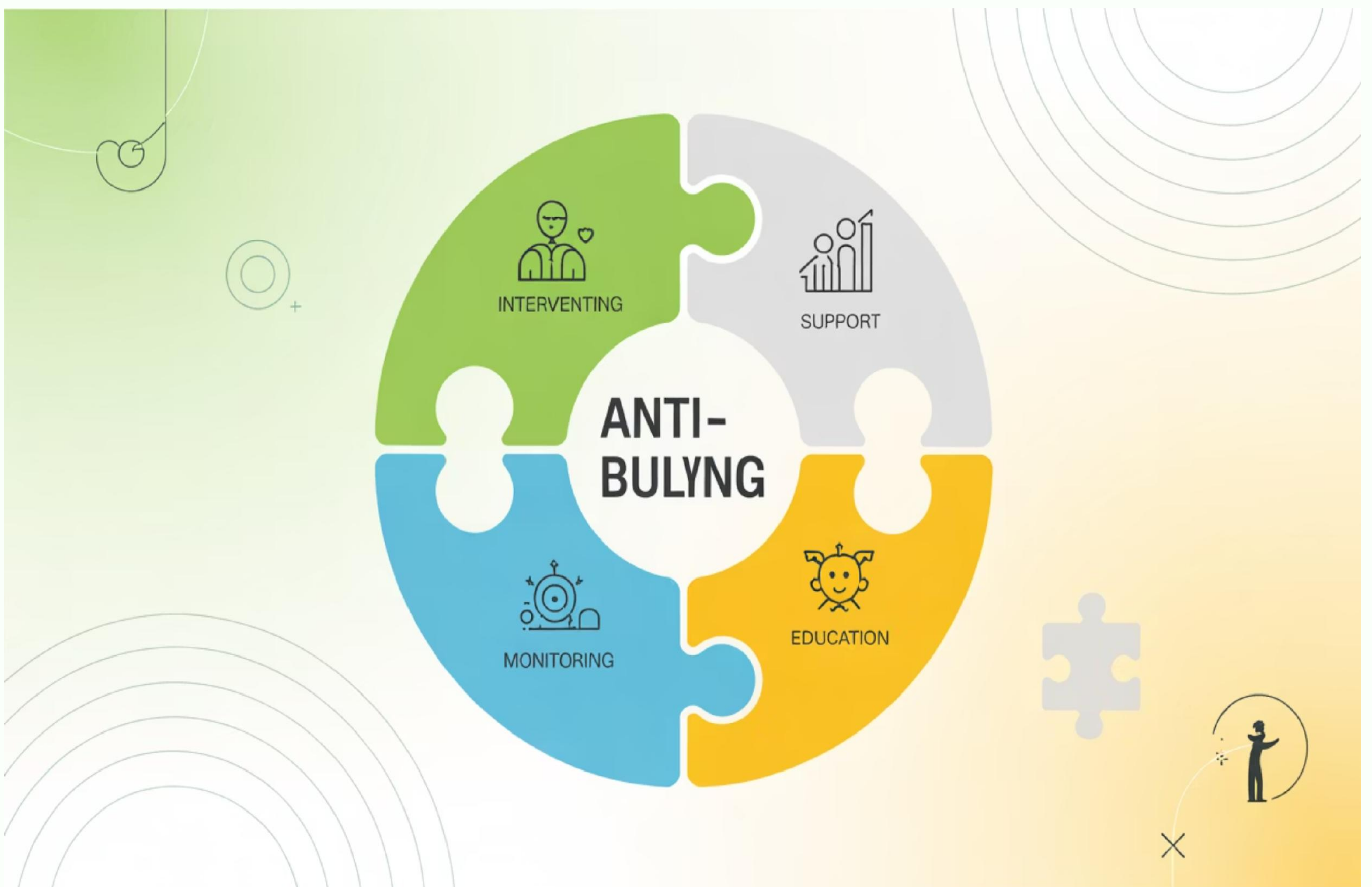
Natychmiastowa interwencja: Powiadomienie zaangażowanych uczniów i ich rodziców, kontakt z platformami mediów społecznościowych w celu usunięcia obraźliwych treści

Wsparcie dla Sofii: Cotygodniowe sesje doradcze, przydzielenie mentora-rówieśnika w celu zmniejszenia izolacji

Monitorowanie: Dyskretna obserwacja nauczycieli, wdrożenie anonimowych narzędzi do zgłaszania przypadków

Działania edukacyjne: Szkolne warsztaty dotyczące kompetencji cyfrowych i przeciwdziałania przemocy rówieśniczej

W domu Maria nadal wspierała Sofię, zachęcając ją do ponownego zaangażowania się w ulubione aktywności, takie jak malowanie i gra na gitarze, planując wspólne zajęcia rodzinne oraz utrzymując otwartą komunikację na temat jej doświadczeń i uczuć.

Współpraca z pedagogami szkolnymi i psychologami

Pedagodzy szkolni i psychologowie są cennymi zasobami w sytuacjach związanych z przemocą rówieśniczą. Mają specjalistyczne przeszkolenie w zakresie rozwoju dziecka, zdrowia psychicznego i rozwiązywania konfliktów, co czyni ich idealnymi partnerami dla rodziców zaniepokojonych problemem bullyingu.

Rola pedagogów i psychologów szkolnych

Specjaliści ci pełnią wiele funkcji w zakresie zapobiegania i interwencji w przypadku przemocy rówieśniczej:

- Udzielanie indywidualnego wsparcia uczniom, którzy doświadczyli przemocy rówieśniczej
- Praca z uczniami stosującymi przemoc rówieśniczą w celu zrozumienia przyczyn takich zachowań
- Wdrażanie programów profilaktycznych i kampanii uświadamiających w całej szkole
- Szkolenie nauczycieli i pracowników w zakresie rozpoznawania i reagowania na bullying
- Mediowanie konfliktów między uczniami, gdy jest to stosowne
- Łączenie rodzin z dodatkowymi zasobami i formami wsparcia, gdy zachodzi taka potrzeba

Kiedy szukać wsparcia

Rodzice powinni rozważyć zwrócenie się do pedagoga szkolnego lub psychologa, gdy:

- Ich dziecko zgłasza, że jest ofiarą przemocy rówieśniczej lub było jej świadkiem
- Zauważają znaczące zmiany w zachowaniu, nastroju lub wynikach w nauce swojego dziecka
- Ich dziecko wyraża niechęć lub odmawia uczęszczania do szkoły
- Dotychczasowe próby rozwiązania problemu z nauczycielami nie przyniosły efektu
- Ich dziecko potrzebuje wsparcia emocjonalnego, aby poradzić sobie z doświadczeniami przemocy
- Chcą uzyskać wskazówki, jak wspierać swoje dziecko w trudnej sytuacji społecznej

Współpraca z dyrekcją szkoły

Dyrektorzy, wicedyrektorzy i inni administratorzy szkolni odgrywają kluczową rolę w ustalaniu i egzekwowaniu ogólnoszkolnych polityk antyprzemocowych. Gdy problemów nie udaje się rozwiązać na poziomie klasy lub gdy sytuacja jest szczególnie poważna, zaangażowanie administracji szkolnej staje się istotnym krokiem w procesie interwencji.

Zrozumienie roli administracji

Administratorzy szkolni mają określone obowiązki związane z przemocą rówieśniczą, w tym:

- Opracowywanie i wdrażanie ogólnoszkolnych polityk antyprzemocowych
- Szkolenie pracowników w zakresie zapobiegania i interwencji w przypadku bullyingu
- Prowadzenie dochodzeń w sprawie poważnych skarg dotyczących przemocy rówieśniczej
- Podejmowanie odpowiednich działań dyscyplinarnych
- Komunikowanie się z rodzicami w sprawie incydentów przemocy
- Tworzenie pozytywnego klimatu szkolnego, który zniechęca do stosowania przemocy

Kiedy włączyć administrację

Należy rozważyć eskalowanie problemu do administracji, gdy:

Poważne incydenty

przemoc obejmuje fizyczne obrażenia, groźby, nękanie lub inne zachowania mogące naruszać prawo lub regulamin szkoły

Wielu uczniów

sytuacja dotyczy uczniów z różnych klas lub poziomów, co wymaga koordynacji wykraczającej poza kompetencje pojedynczego nauczyciela

Utrzymujące się problemy

przemoc trwa mimo wcześniejszych interwencji na poziomie klasy ze strony nauczycieli czy pedagogów

Naruszenia polityki

stnieje podejrzenie, że polityka antyprzemocowa szkoły nie jest prawidłowo wdrażana lub egzekwowana w sytuacji dziecka

Skuteczna komunikacja z administracją

Podczas spotkań z administracją szkolną w sprawie problemów związanych z przemocą rówieśniczą:

Przed spotkaniem

- Złóż pisemną prośbę o spotkanie, krótko przedstawiając swoje obawy
- Przygotuj zwięzłe podsumowanie sytuacji, podając daty i konkretne incydenty
- Zapoznaj się z polityką antyprzemocową szkoły, aby móc powołać się na odpowiednie zapisy
- Zabierz kopie wszelkiej dokumentacji, w tym wcześniejszej korespondencji z nauczycielami

W trakcie spotkania

- Rozpocznij od uznania roli administratora i podkreślenia wspólnego celu, jakim jest bezpieczeństwo uczniów
- Przedstawiaj fakty spokojnie i precyzyjnie, unikając języka emocjonalnego
- Zapytaj o proces dochodzenia i harmonogram działań
- Poproś o konkretne działania i ustalenie sposobu dalszej komunikacji

Po spotkaniu z administracją wyślij e-mail podsumowujący swoje zrozumienie przebiegu rozmowy oraz ustalonych działań. Tworzy to zapis rozmowy i pomaga zapewnić odpowiedzialność za kolejne kroki.

Uczestnictwo w szkolnych inicjatywach antyprzemocowych

Poza wspieraniem własnego dziecka, udział w szkolnych inicjatywach antyprzemocowych na poziomie całej szkoły pozwala rodzicom współtworzyć bezpieczniejsze środowisko dla wszystkich uczniów. Takie zaangażowanie pokazuje Twoje przywiązanie do pozytywnej kultury szkolnej i daje Ci lepszy wgląd w podejście szkoły do zapobiegania przemocy rówieśniczej.

Rodzaje inicjatyw antyprzemocowych

Szkoły wdrażają różne programy i działania, aby zapobiegać przemocy i promować pozytywne zachowania:

Kampanie informacyjne

Wydarzenia takie jak Tydzień Przeciwdziałania Przemocy czy Dzień Jedności, które podnoszą świadomość problemu poprzez apele, konkursy plakatowe, deklaracje i specjalne aktywności promujące życzliwość i integrację.

Nauka kompetencji społeczno-emocjonalnych

Programy w ramach podstawy programowej, które uczą uczniów empatii, rozwiązywania konfliktów, regulacji emocji i innych umiejętności pomagających zapobiegać przemocy i budować pozytywne relacje rówieśnicze.

Programy wsparcia rówieśniczego

inicjatywy takie jak mentoring rówieśniczy, systemy koleżeńskie czy komitety antyprzemocowe prowadzone przez uczniów, które wzmacniają wzajemne wsparcie i tworzą pozytywne normy społeczne.

Sposoby, w jakie rodzice mogą uczestniczyć

Istnieje wiele możliwości zaangażowania się rodziców w działania antyprzemocowe:

Możliwości wolontariatu

- Dołączenie do Rady Rodziców lub podobnej organizacji
- Udział w komitetach ds. bezpieczeństwa lub klimatu szkoły
- Pomoc w organizacji lub obsłudze wydarzeń antyprzemocowych
- Wolontariat jako opiekun na przerwach lub pomoc w stołówce
- Wsparcie programów pozalekcyjnych promujących integrację

Rzecznictwo i wsparcie

- Opowiadanie się za programami zapobiegania przemocy opartymi na dowodach
- Wsparcie finansowania inicjatyw antyprzemocowych
- Dzielenie się zasobami z dyrekcją szkoły
- Pomoc w tłumaczeniu materiałów dla rodzin wielojęzycznych
- Łączenie szkół z zasobami lub prelegentami z lokalnej społeczności

Angażowanie się w szerszą społeczność szkolną

Tworzenie środowiska wolnego od przemocy wykracza poza pojedyncze klasy i obejmuje całą społeczność szkolną. Kiedy rodzice angażują się w tę szerszą społeczność, pomagają budować kulturę szacunku i integracji, co przynosi korzyści wszystkim uczniom.

Budowanie relacji z innymi rodzicami

Relacje z innymi rodzicami tworzą sieć wsparcia i wymiany informacji:

- Uczestniczenie w wydarzeniach szkolnych, zebraniach rodziców i spotkaniach towarzyskich, aby poznawać inne rodziny
- Dołączanie do grup rodzicielskich w mediach społecznościowych lub na platformach komunikacyjnych, aby pozostać w kontakcie
- Udział w warsztatach edukacyjnych dla rodziców lub klubach książki poświęconych rozwojowi dziecka
- Organizowanie nieformalnych spotkań, takich jak wspólne kawy czy pikniki rodzinne
- Wolontariat razem z innymi rodzicami podczas zajęć i wydarzeń szkolnych

Współpraca z organizacjami społecznymi

Wiele organizacji społecznych oferuje zasoby i programy uzupełniające szkolne działania antyprzemocowe:

Organizacje non-profit

Lokalne i krajowe organizacje non-profit często udostępniają programy nauczania, szkolenia i materiały dotyczące przeciwdziałania przemocy, które mogą być wdrażane w szkołach. Rodzice mogą pomóc w nawiązaniu kontaktów tych organizacji z dyrekcją szkoły.

Usługi zdrowia psychicznego

Lokalne ośrodki zdrowia psychicznego mogą oferować terapię, grupy wsparcia lub programy edukacyjne dla dzieci dotkniętych przemocą. Rodzice mogą pomóc w gromadzeniu i przekazywaniu tych zasobów pedagogom szkolnym.

Programy młodzieżowe

Programy pozalekcyjne, ligi sportowe i ośrodki kultury często kładą nacisk na rozwijanie umiejętności społecznych i integrację. Rodzice mogą działać na rzecz lepszej koordynacji pomiędzy tymi programami a inicjatywami szkolnymi.